

Dohra covidu: ukradené miliony, stovky trestních oznámení či podezření

- CZ24 News | 14. února 2023

ČESKO: Plošná pomoc státu v posledních letech znamená většinou enormní zásahy do státního rozpočtu i řadu možných problémů, ať už jde o podvody či neefektivitu. To se týká i covidových kompenzací, s kterými přišla vláda bývalého premiéra Andreje Babiše (ANO) ruku v ruce s tvrdými restrikcemi. Jak ukazují zpětná šetření, minimálně stovky milionů mířily k adresátům, kteří na pomoc neměli nárok či se nedokázali poprat s kritizovanými složitými žádostmi. Například téměř 50 % kontrol programu Antivirus ukázalo na porušení podmínek jeho čerpání.

Před pár dny vzbudil zájem případ dvojice z Prahy, která připravila stát o téměř 7,5 milionu korun s využitím dotačního programu Antivirus. Peníze ze státní podpory pro podnikatele získávali podvodníci na fiktivní mzdy pracovníků ve svých masážních salonech. Jak ukazují statistiky šetření, nepůjde zřejmě rozhodně o ojedinělý případ.

Za pandemii byly po určitou dobu některé provozovny služeb, podobně jako třeba obchody, restaurace či divadla a kina, z nařízení státu uzavřeny, aby se zamezilo šíření covidu-19. Podnikatelům stát kompenzoval v programu Antivirus mzdy zaměstnanců uzavřených provozoven.

Kontrola vyplacených dotací či jiných forem pomoci přitom stále probíhá. A dosavadní čísla neukazují příliš optimistické trendy. „Úřad práce zatím podle posledních lednových statistik zahájil více než 1 600 kontrol. V 720 případech bylo zjištěno porušení podmínek pro čerpání příspěvku, to vedlo k vrácení prostředků ve výši 159 milionů korun. Ve 33 případech byl předán podnět policii pro podezření na zneužívání veřejných prostředků,“ uvedl pro deník Echo24 mluvčí ministerstva práce Jakub Augusta.

V řadě případů jde podle Augusty o neúmyslné administrativní chyby jako je pozdní vyplacení náhrady mzdy zaměstnancům, povinných odvodů či chybný výpočet průměrného výdělku. „Tyto skutečnosti jsou důvodem k vrácení příspěvku nebo jeho části. Při kontrolách se nicméně setkáváme i s účelovým jednáním. Jde zejména o případy, kdy zaměstnavatel žádal příspěvek na zaměstnance i za dobu výkonu práce. Pokud Úřad práce něco takového zjistí, předává podnět orgánům činným v trestním řízení,“ dodal Jakub Augusta.

Program Antivirus však není jediný, u kterého dochází ke zpětnému odhalování velkého množství nedostatků, ať už jde vyloženě o podezření z podvodu či jen neúmyslná pochybení, která vedou k vrácení prostředků. Šetření těchto případů se věnuje více resortů, jelikož různé formy pomoci spadaly pod kompetence různých ministerstev. V případě ministerstva financí tak šlo například o tzv. kompenzační bonus. O ten mohli žádat OSVČ, společníci s.r.o. a pracovníci na dohodu, jejichž tržby primárně v důsledku covidových opatření státu v určité míře klesly.

„Ke konci roku 2022 podala Finanční správa v souvislosti s podvody ve vyplacení kompenzačního bonusu 172 trestních oznámení v celkové výši přes 70 mil. Kč. Celková výše doměřených kompenzačních bonusů k tomuto datu je cca 681 milionů Kč, což zahrnuje i případy, kdy subjekty kompenzační bonus vrátily dobrovolně. Z této doměřené částky již bylo uhrazeno 646 milionů Kč,“ uvedla pro deník Echo24 mluvčí ministerstva financí Gabriela Krušinová. Finanční správa během pandemie, která začala na jaře roku 2020, přijala v prvních dvou letech v rámci kompenzačních bonusů zhruba 2,7 milionu žádostí, na jejichž základě vyplatila kompenzace za zhruba 44 miliard

korun.

Nejčastějším typem podvodů je u kompenzačního bonusu zneužití identity podnikatelů, kteří o kompenzaci vůbec nežádali. „Finanční správa ve svých kontrolách rozlišuje mezi podvodnými a neoprávněnými žádostmi. Neoprávněnou žádost o kompenzační bonus podal žadatel, který nebyl subjektem kompenzačního bonusu či nesplnil podmínky dané zákonem.

V podvodné žádosti o kompenzační bonus byla zneužita identita podnikatelů a žádost byla podávána bez vědomí skutečného žadatele, například byly zneužity potřebné identifikační údaje žadatele, kompenzační bonusy žádali pachatelé vyplatit na jimi účelově založené bankovní účty, účelově zakládali emailové adresy, ze kterých byly žádosti zasílány, a tak dále,“ dodala Gabriela Krušinová.

Rozpočet v roce 2021 hospodařil s příjmy 1487,2 miliardy korun a výdaji 1906,9 miliardy korun. Protiepidemická opatření a související dopady na příjmy i výdaje znamenaly celkový negativní dopad na rozpočet ve výši 306 miliard korun. Bylo to o 69 miliard korun více než v roce 2020, kdy pandemie covidu-19 do ČR dorazila.

[ZDROJ](#)